

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
XI KADENCJA**

Warszawa, 27 marca 2026 r.

Druk nr 677

Pani

Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy pana senatora Waldemara Pawlaka.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Halina Bieda	(-) Krzysztof Kwiatkowski
(-) Gustaw Marek Brzezina	(-) Jan Filip Libicki
(-) Leszek Czarnobaj	(-) Gabriela Morawska-Stanecka
(-) Zygmunt Frankiewicz	(-) Stanisław Pawlak
(-) Stanisław Gawłowski	(-) Waldemar Pawlak
(-) Tomasz Grodzki	(-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska
(-) Marcin Karpiński	(-) Waldemar Witkowski
(-) Magdalena Kochan	(-) Józef Zając
(-) Władysław Komarnicki	(-) Maciej Żywno

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych

Art. 1. W ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317 i 859 oraz z 2025 r. poz. 759) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
 - „5) gmina pobliska – gminę, której obszar w całości albo w części jest położony w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy;”;
- 2) w art. 4:
 - a) w ust. 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów” zastępuje się wyrazami „nie może być mniejsza niż 500 metrów”;
 - b) w ust. 4 wyraz „700” zastępuje się wyrazem „500”;
 - c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, remontu istniejącego budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej lub zmiany sposobu użytkowania części takiego budynku, a także zmiany sposobu użytkowania istniejącego budynku na mieszkalny, kryterium minimalnej odległości, o którym mowa w ust. 4, nie jest wymagane.”;
- 3) w art. 4c:
 - a) w ust. 2:
 - w pkt 1 wyrazy „jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej” zastępuje się wyrazami „wynosi nie mniej niż 1500 metrów”;
 - w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
 - „3) obszarów Natura 2000 obejmujących:
 - a) obszary specjalnej ochrony ptaków, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- b) specjalne obszary ochrony siedlisk, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w których przedmiotem ochrony są nietoperze
– wynosi nie mniej niż 500 metrów.”,
 - b) w ust. 3 po wyrazach „parków narodowych” dodaje się wyrazy „, obszarów Natura 2000”,
 - c) w ust. 4 wyrazy „linię, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6” zastępuje się wyrazami „odpowiednio linię, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6 lub okrąg, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. a”;
- 4) w art. 5 w ust. 1 w pkt 4 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowej lub”;
- 5) w art. 6 w pkt 2 w lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) art. 4c uwzględniają:
a) organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu oraz uchwalaniu albo przyjmowaniu planu miejscowego albo jego zmiany,
b) organy wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach – przy wydawaniu tych decyzji;
- 6) w art. 7:
a) po ust. 1 dodaje się ust 1a w brzmieniu:
„1a. Obowiązku sporządzania planu miejscowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie stosuje się do obszaru, na którym obowiązuje plan miejscowy, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej w rozumieniu art. 2 pkt 6.”,
b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
„3. Plan miejscowy sporządza również gmina pobliska co najmniej dla położonego na jej terenie obszaru, znajdującego się w odległości 500 m od elektrowni wiatrowej. Przepis ust. 1a stosuje się odpowiednio.
4. W przypadku gdy w gminie pobliskiej nie został uchwalony plan miejscowy dla obszaru w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy albo dla tego obszaru obowiązuje plan miejscowy, który umożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub

budynkami o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę dla tej elektrowni wiatrowej.”;

Art. 2. 1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zwane dalej „planami miejscowymi”, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc.

2. Do projektów planów miejscowych, sporządzanych lub zmienianych na podstawie uchwały o przystąpieniu do sporządzania lub zmiany planu miejscowego podjętej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem art. 4c ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, który stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. 1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej inwestor wskazuje na spełnienie wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, dołączając do tego wniosku:

- 1) wskazanie projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika wraz z łopatom;
- 2) kopię mapy ewidencyjnej obejmującej nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;
- 3) wskazanie aktualnego sposobu zagospodarowania, w tym zabudowy, nieruchomości położonych w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów;
- 4) wypis i wyrys z planu miejscowego obejmującego nieruchomości położone w stosunku do elektrowni wiatrowej w odległości równej i mniejszej niż 500 metrów.

2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2 lub ust. 7 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej:

- 1) nie stosuje się wymogów określenia odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz wymogów, o których mowa w art. 4a ust. 1 i 2 oraz art. 4c ustawy zmienianej w art. 1;
- 2) organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w

zakresie elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej liczonej zgodnie z art. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. 1. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2, ust. 7 pkt 1 lub ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a w przypadku zgłoszenia – wnosi sprzeciw, jeżeli inwestycja w zakresie tego budynku nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej, z wyjątkiem elektrowni wiatrowych istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, albo dla których decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w art. 15 ust. 2, ust. 7 pkt 1 lub ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, przewiduje się lokalizację budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, a lokalizacja takiego budynku wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli inwestycja w zakresie tego budynku nie spełnia wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej, z wyjątkiem elektrowni wiatrowych istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, albo dla których decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Do postępowań, o których mowa w ust. 1 i 2, w przypadku elektrowni wiatrowych istniejącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, albo dla której decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 5. 1. W przypadku decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2025 r. poz. 418), zwanej dalej „decyzją WZ”, wydanej na podstawie postępowań, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz decyzji WZ, o których mowa w art. 14 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie wydano pozwolenia na budowę, organ administracji architektoniczno-budowlanej odmawia wydania pozwolenia na budowę, a w przypadku zgłoszenia – wnosi sprzeciw, jeżeli inwestycja w zakresie budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej nie spełnia wymogu zachowania odległości

nie mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej, z wyjątkiem elektrowni wiatrowych istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy albo dla których decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do postępowań, o których mowa w ust. 1, w przypadku elektrowni wiatrowej istniejącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy albo dla której decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 6. Do lokalizowania lub budowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej na podstawie decyzji WZ albo decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, zwanej dalej „decyzją LICP”, albo lokalizowania takiego budynku na podstawie planu miejscowego, w przypadku określania odległości takiego budynku od elektrowni wiatrowej istniejącej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy albo dla której decyzja o pozwoleniu na budowę stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się wymogu, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 7. Do postępowań w sprawie zmiany sposobu użytkowania budynku lub części budynku na mieszkalny, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lub w stosunku do których do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie upłynął termin do zgłoszenia przez organ administracji architektoniczno-budowlanej sprzeciwu, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, stosuje się art. 4 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. 1. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz do oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, dokonanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dla elektrowni wiatrowych, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 9. 1. Pozwolenia na budowę budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę lub decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Zgłoszenia budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane, w stosunku do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy organ administracji architektoniczno-budowlanej nie wniósł sprzeciwu, pozostają skuteczne.

4. Do postępowań w sprawie zgłoszeń budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy – Prawo budowlane, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

5. Zgłoszenia budowy budynków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a ustawy – Prawo budowlane, które zostały dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają skuteczne.

6. Do postępowań w przedmiocie wydania decyzji WZ albo decyzji LICP dla budynku mieszkalnego lub budynku o funkcji mieszanej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 10. Do postępowań, o których mowa w art. 7 ust. 7 pkt 2 i ust. 8, art. 9–12, art. 15 oraz art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 553 oraz z 2024 r. poz. 859), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dotyczących budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej lub w sprawie zgłoszeń, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy – Prawo budowlane, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się przepisów art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 niniejszej ustawy.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel projektowanej ustawy

W dniu 23 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 553, z późn. zm.). Przepisy tego aktu utrzymały generalną zasadę 10H. Z założeniem, że odległość ta może zostać zmniejszona przez radę gminy w ramach uchwalonego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dalej „MPZP”. Jednakże wyznaczona w MPZP odległość nie może być mniejsza niż 700 m.

Nowelizacja ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych z 2023 r. w sposób niewystarczający zliberalizowała zasadę odległościową. Zastosowanie tzw. zasady 700 m nadal nie pozwoliło na pełne otwarcie projektów wiatrakowych, które przeszły etap planistyczny i mogły zostać wybudowane w szybszym tempie. Istotną wartością takich inwestycji jest to, że mają one zakończony proces planistyczny. Oznacza to, że inwestycje te mogłyby względnie szybko zostać uruchomione i wspomóc system elektroenergetyczny. Około 84% obowiązujących MPZP, na których zlokalizowano projekty wiatrakowe jeszcze przed reżimem z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, dalej zwanej „ustawą o inwestycjach”, jest niemożliwa do inwestycyjnego wykorzystania ze względu na fakt, że zdecydowana większość inwestycji wiatrakowych została zlokalizowana w odległościach 450 m–650 m od najbliższych zabudowań.

Dodatkowo uwzględnić trzeba fakt, że większość zaawansowanych projektów wiatrowych, dla których pozwolenie na budowę wydano przed dniem wejścia w życie ustawy o inwestycjach lub wydano na podstawie postępowania w przedmiocie pozwolenia na budowę, wszczętego i niezakończonego do dnia wejścia w życie ustawy o inwestycjach, została już zrealizowana. Wynika to z rozstrzygnięcia aukcji OZE w 2023 r. Według danych Urzędu Regulacji Energetyki, dalej „URE”, w wyniku aukcji OZE z 2023 r. powstaną już tylko 3 elektrownie wiatrowe o łącznej mocy zainstalowanej 24,5 MW.

Oprócz szybkiej potrzeby uzupełnienia mocy wytwórczych OZE, warto także wskazać szereg korzyści, jakie da liberalizacja dotychczasowych przepisów. To możliwość przyciągnięcia kolejnych inwestycji, które pozwolą na stworzenie miejsc pracy. Inwestorzy coraz częściej uzależniają lokalizację inwestycji od dostępności zielonej energii. Realizacja

inwestycji wiatrakowych przyniesie także realne korzyści dla samorządów. Wpływy do budżetu gmin z tytułu podatków od nieruchomości będą stanowić dodatkowe źródło przychodów. Na przyjęciu przepisów skorzysta również przemysł. Więcej uruchomionych inwestycji w energetyce wiatrowej, to większy poziom dostępności mocy OZE dla przemysłu, co obniża jednocześnie koszty prowadzenia działalności. Ma to kluczowe znaczenie szczególnie w przemyśle energochłonnym. Rozwój energetyki wiatrowej w dłuższej perspektywie to także obniżenie poziomu emisji CO₂ pochodzących z sektora elektroenergetycznego, a zatem zdjęcie z odbiorców energii obciążeń związanych z uprawnieniami do tych emisji w systemie EU ETS.

Szczegółowe uzasadnienie zmian

1. Zmiana ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa – budynki mieszkalne.

Zasadnicze, zmienione przepisy dotyczące wymaganych minimalnych odległości znajdują się w art. 4 ust. 1 i 4 ustawy o inwestycjach. Niniejsza ustawa znosi generalną zasadę 10H.

Dodatkowo przepisy nowelizacji stanowią, że odległość elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych i budynków o funkcji mieszanej, zwanych dalej „budynkami mieszkalnymi” nigdy nie może być mniejsza niż 500 m. Przepis wyznacza zatem nową, minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych – tj. 500 m, co stanowi dalszą liberalizację omawianych zasad względem obecnie przyjętej minimalnej odległości ustawowej na poziomie 700 m.

Dokonano także zmiany w art. 4 ust. 5 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych dookreślając, że kryterium minimalnej odległości nie obowiązuje także w przypadku zmiany sposobu użytkowania istniejącego budynku na mieszkalny.

Jeżeli zaś chodzi o analizę negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych, to wedle przeprowadzonych analiz stosowanie nawet najgłośniejszych turbin wiatrowych w większości przypadków nie doprowadza do przekroczenia wartości hałasu powyżej 45 dB w scenariuszu, gdy budynek mieszkalny znajduje się w odległości nie mniejszej niż 500 m od turbiny wiatrowej.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że obecnie produkowane turbiny wiatrowe mają techniczną możliwość realnego obniżania emisji dźwięku podczas swojej pracy. Innymi

słowy, każda turbina posiada systemy znaczącego wyciszenia pracy wirnika, które mogą zredukować hałas u „źródła” nawet o 6 dB.

W przypadku wibracji i drgań pochodzących od turbin wiatrowych, określono, że w rzeczywistości jest wysoce nieprawdopodobne, aby wibracje przekazywane przez grunt były odczuwane przez osoby mieszkające w odległości powyżej 500 m od turbin wiatrowych.

Podkreśla się, że ustawowa odległość minimalna turbiny wiatrowej od budynków mieszkalnych jest wartością generalną. Zawsze w konkretnych przypadkach o odległości decyduje organ sporządzający MPZP, po zapoznaniu się ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko oraz postulatami społeczności lokalnych, które będą mieszkać w pobliżu planowanej elektrowni wiatrowej.

Zniesienie zasady 10H wymaga dalszych zmian legislacyjnych, dlatego też zmieniono definicję gminy pobliskiej w art. 2 pkt 5 ustawy o inwestycjach. Przyjęto, że gmina pobliska to gmina, której obszar w całości albo części znajduje się w odległości równej lub mniejszej niż 500 metrów od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy. Zmiana ta jest następstwem wprowadzenia nowej minimalnej odległości ustawowej elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych, która wynosić będzie nie mniej niż 500 m.

2. Zmiana ustawowej odległości minimalnej: elektrownia wiatrowa – parki narodowe oraz obszary Natura 2000.

W art. 4c ust. 2 pkt 1 ustawy o inwestycjach dokonano zmiany odległości elektrowni wiatrowej od parku narodowego. Usunięto sposób obliczania odległości wynikający z zasady 10H i wprowadzono konkretną odległość na poziomie 1500 m. Jest to konsekwencja usunięcia w całej ustawie zasady 10H, co wymagało obrania określonej ustawowej odległości wyrażonej w metrach. Zakłada się, że zmiany w tym obszarze nie dokonują większych modyfikacji, ponieważ wartość 1500 m jest i tak wartością zbliżoną do dziesięciokrotnej wysokości całkowitej obecnych turbin wiatrowych.

Dodano nowy przepis do ustawy o inwestycjach. W art. 4c ust. 2 pkt 3 ustawy o inwestycjach wprowadzono zasadę minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od określonych obszarów Natura 2000 na poziomie 500 m. Ta zasada odległościowa obejmuje specjalne obszary ochrony siedlisk, w których przedmiotem ochrony są nietoperze oraz wszystkie obszary specjalnej ochrony ptaków ze względu na potrzebę ochrony ptaków. Celem projektodawcy jest podkreślenie, że wsparcie dla inwestycji wiatrakowych nie może

stanowić szkody dla form ochrony przyrody w Polsce. A to właśnie obszary Natura 2000 są najmłodsza formą ochrony przyrody. Wprowadzone w 2004 r. stanowiły jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. W Polsce utworzono ok. 1 tys. obszarów Natura 2000 (864 siedliskowe i 145 ptasie). Warto wskazać, że łącznie obszary Natura 2000 stanowią ok. 20% powierzchni kraju.

Z punktu widzenia wpływu elektrowni wiatrowych na środowisko ważne jest, aby ochronić gatunki ptaków oraz nietoperzy, dla których państwa członkowskie Unii mają obowiązek wyznaczenia obszarów ochrony. Są to ptaki i nietoperze zagrożone w skali globalnej oraz występujące wyłącznie lub przede wszystkim w Europie, a więc te, za które jesteśmy szczególnie odpowiedzialni.

Doprecyzowano sposób liczenia odległości inwestycji wiatrakowej od obszarów, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody. Gdy inwestycja wiatrakowa znajduje się na etapie planistycznym, odległości liczymy tak jak dotychczasowo, tj. od linii rozgraniczającej teren, którego sposób zagospodarowania określony w planie miejscowym dopuszcza budowę elektrowni wiatrowej. Natomiast w przypadku gdy inwestycja wiatrakowa jest na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, odległość liczymy od okręgu, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatom, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży istniejącej lub planowanej elektrowni wiatrowej (art. 4c ust. 4 ustawy o inwestycjach). Tym samym, ujednolicono sposób mierzenia odległości w przypadku obszarów, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody, ze sposobem mierzenia odległości w przypadku znajdujących się na etapie postępowania w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zabudowań mieszkaniowych.

Ponadto, w celu doprecyzowania sposobu liczenia odległości od obszarów, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody, wprowadzono regulację, która stanowi, że odległości z art. 4c ustawy o inwestycjach uwzględniają organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu i uchwalaniu MPZP oraz organy wydające decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 6 pkt 3 ustawy o inwestycjach). Jest to zmiana doprecyzująca, ponieważ jak dotąd nie wynikało to wprost z przepisów ustawy o inwestycjach.

3. Zmiany usprawniające lokalizowanie elektrowni wiatrowej w gminach w ramach MPZP

W art. 7 ustawy o inwestycjach dodano przepis ust. 2a określający brak obowiązku sporządzenia MPZP na obszarze położonym w granicach gminy, w której jest lokalizowana

elektrownia wiatrowa, znajdującym się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach, jeżeli w tym miejscu obowiązuje już MPZP, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej. Zmiana ma istotne znaczenie dla lokalizowania inwestycji wiatrowych, jako że potencjalny obszar, który należałoby objąć w MPZP ulega zmniejszeniu o te obszary, na których MPZP już są i zakazują zabudowy mieszkaniowej. Z punktu widzenia bezpieczeństwa społeczności lokalnych zmiana nie wywołuje żadnych negatywnych następstw, jako że wielkość strefy ochronnej jest taka sama.

W ust. 4 w art. 7 wprowadzono prostą zasadę, że MPZP sporządza gmina pobliska co najmniej dla położonego na swoim terenie obszaru znajdującego się w odległości 500 m od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy. Przepis ten uległ modyfikacjom względem poprzedniego brzmienia, ze względu na usunięcie zasady 10H. Zakończy to liczne wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego, jakie przesłanki mają zostać spełnione oraz jaki obszar ma zostać objęty MPZP przez gminę pobliską.

Gminy, w tym gminy pobliskie, mogą ustalać różne odległości od elektrowni wiatrowych, w których nie można lokalizować budynków mieszkalnych. Istnieje więc możliwość, że odległość minimalna budynków mieszkalnych od elektrowni wiatrowej zlokalizowanej w gminie A będzie inna niż odległość od tej samej elektrowni w gminie B. Konstrukcja taka pozwala na uwzględnienie różnych opinii społecznych występujących w obu gminach. W celu usprawnienia procedury planistycznej w gminach pobliskich również będzie mieć zastosowanie projektowany art. 7 ust. 2a ustawy o inwestycjach. Celem regulacji jest odciążenie czasowe i finansowe gmin pobliskich, jeżeli na ich terenie również obowiązuje MPZP, który uniemożliwia zabudowę mieszkaniową.

W związku z pozostałymi zmianami w ustawie o inwestycjach, zmieniono w tym miejscu wielkość obszaru związanego z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej z 700 na 500 m, co jest naturalną konsekwencją zmian proponowanych w projekcie.

4. Przepisy przejściowe

Art. 2 projektu ustawy określa, że MPZP obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc. Z kolei ust. 2 tego artykułu precyzuje, że do projektów MPZP sporządzanych lub zmienianych na podstawie uchwały o przystąpieniu podjętej przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy o inwestycjach w brzmieniu dotychczasowym, z wyjątkiem wskazanym w przepisie.

Art. 3 projektu ustawy umożliwi lokalizację elektrowni wiatrowych na podstawie MPZP, które obowiązywały w dniu wejścia w życie ustawy o inwestycjach. Jeżeli MPZP w dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji określałyby minimalną odległość elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych lub w ogóle nie określały takiej odległości, to już w dniu wejścia w życie niniejszej nowelizacji można lokalizować na jego podstawie elektrownie wiatrowe lub wydawać dla nich pozwolenia na budowę czy decyzje środowiskowe, o ile te elektrownie spełniałyby wymóg zachowania minimalnej odległości 500 m.

Sprecyzowano także, że do takich planów nie stosuje się art. 4a ust. 1 i 2, art. 4c–4e, aby mogły one zostać jak najszybciej wykorzystane, bez potrzeby dodatkowych zmian. Dodano również obowiązek wskazania we wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę elektrowni wiatrowej informacji o projektowanej wysokości elektrowni wiatrowej oraz średnicy wirnika elektrowni wraz z łopatom – na potrzeby ułatwienia weryfikacji spełnienia przez elektrownię wymogów odległości równej i mniejszej niż 500 m.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 projektu ustawy na podstawie MPZP obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy odległościowej lub co do których projekty zostały wyłożone przed dniem wejścia w życie ustawy odległościowej lub które zostały uchwalone na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy odległościowej w pierwotnym brzmieniu, nie można już wydawać decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pozwoleń (lub wnosić sprzeciwów do zgłoszeń) na budowę, które pozwalałyby na lokalizowanie budynków mieszkalnych poniżej odległości minimalnej wprowadzonej niniejszym projektem, a więc odległości 500 m od elektrowni wiatrowej.

Art. 5 projektu ustawy dotyczy decyzji o warunkach zabudowy, zwanej dalej „decyzją WZ”, wydanej przed wejściem w życie ustawy odległościowej. Pozwolenie na budowę wydawane po uzyskaniu takiej decyzji może zostać wydane dla budynku mieszkalnego, o ile spełnia on kryterium odległości 500 m od elektrowni wiatrowej. Celem tego przepisu jest uniknięcie rozwoju zabudowy poniżej odległości minimalnej.

Art. 6 projektu ustawy stanowi kontynuację koncepcji zawartej w art. 3 ust. 2, 3 oraz art. 5 ust. 2 projektu. W przepisach tych, w drodze wyjątku, znosi się potrzebę uwzględnienia buforu odległości w przypadku powstawania budynku mieszkalnego, jeżeli elektrownia wiatrowa znajdująca się w sąsiedztwie tego budynku mieszkalnego w dniu wejścia w życie nowelizacji istnieje albo decyzja o pozwoleniu na budowę dla takiej elektrowni wiatrowej

stała się ostateczna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jest to istotna zmiana, która jest odpowiedzią na ograniczenia możliwości rozwoju mieszkalnictwa, szczególnie na terenach wiejskich. Proponowane rozwiązania zaktywizują tereny, które były dotychczas wykluczone z inwestycji komunalnych, co powinno pozytywnie wpłynąć na możliwość zaspokojenia potrzeb lokalowych.

Art. 7 zawiera normę przejściową związaną z wprowadzeniem zmiany w art.4 ust. 5 ustawy o inwestycjach.

Art. 8 projektu ustawy stanowi, że przepisy dotychczasowe stosuje się do postępowań, prowadzonych w stosunku do elektrowni wiatrowych, w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. W ust. 2 podkreśla się z kolei, że do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych oraz oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia dla tych elektrowni stosuje się przepisy dotychczasowe. Celem zaproponowanej konstrukcji jest, aby nowe regulacje nie wpływały na postępowania już zakończone, co w sposób istotny naruszyłoby prawa nabyte.

Art. 9 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe dotyczące decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia robót budowlanych. Art. 9 ust. 1 projektu ustawy stanowi, że decyzje o pozwoleniu na budowę wydane przed dniem wejścia w życie ustawy w brzmieniu nadanym niniejszym projektem pozostają w mocy, natomiast art. 9 ust. 2 projektu ustawy stanowi, że postępowania w sprawie uzyskania pozwolenia na budowę lub uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dotyczące budynku mieszkalnego, wszczęte i niezakończone do dnia wejścia w życie ustawy, prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych. Analogiczne przepisy, w stosunku do zgłoszenia robót budowlanych, przewidują art. 9 ust. 3 i 4. W praktyce, przepisy dotyczą przede wszystkim sytuacji, kiedy budynek mieszkalny, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy – Prawo budowlane, ma zostać zbudowany w odległości mniejszej niż 500 m od elektrowni wiatrowych. Możliwość taka jest przewidziana wyłącznie dla decyzji już wydanych lub zgłoszeń, co do których nie wniesiono sprzeciwu, albo postępowań niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy lub dla zgłoszeń, co do których termin na wniesienie sprzeciwu w dniu wejścia w życie ustawy pozostaje w toku. Do postępowań w przedmiocie wydania decyzji WZ albo

decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, zwanej dalej „LICP”, dla budynku mieszkalnego, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Szczególną uwagę zwraca się na art. 10 projektu ustawy. Nowelizacja ustawy o inwestycjach w 2023 r., wprowadzając minimalną zasadę odległościową na poziomie 700 m, wprowadziła również szereg przepisów przejściowych, wyjaśniających jakie reguły stosowane są do danych postępowań (zarówno tych mających na celu posadowienie elektrowni wiatrowej, jak i budowy budynku mieszkalnego). W celu zapewnienia pewności prawa projektodawca zdecydował zatem, że do postępowań w toku rozpoczętych na podstawie przepisów przejściowych ustawy z 2023 r. nadal będą stosowane tamte przepisy.

Zgodnie z art. 11 projektowanej ustawy, wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Zapewnia to minimalne *vacatio legis* zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

2. Skutki i wyniki konsultacji

Nadesłane w ramach konsultacji opinie i uwagi zostaną zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe oraz wyniki konsultacji zostaną przedstawione w Ocenie Skutków Regulacji.

5. Oświadczenie o zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny prawem Unii Europejskiej.